

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta/Pöytäkirja

Aika 22.05.2024 klo 16:01 - 18:37

Paikka Kokoushuone Teppo, hallintotalo, Torikatu 19 A, 2. krs.

Käsitellyt asiat

Pykälä	Otsikko	Sivu
§ 34	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 35	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 36	Tiedoksi	5
§ 37	Valtuutettu Maija Kuivalaisen ym. valtuustoaloite erityisuimakortin käyttöönotosta	6
§ 38	Erityisliikuntakortin käyttöönotto ja seniorikortin hinnanalennus	8
§ 39	Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan lausunto kaupungin talouden sopeutustyön suunnitelmaan	11
§ 40	Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan kokousajat 1.8.2024 - 31.5.2025	16
§ 41	Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan talouden ja toiminnan seuranta 1.1. - 30.4.2024	17
§ 42	Viranhaltijapäätökset	18

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta/Pöytäkirja

Läsnä	Eteläpää Päivi Honkanen Anu Arponen Teemu Estola Anna Kuronen Kari Nuutinen Tapani Piironen Mika Pippola Maarit Vanhanen Helmi Törmänen Maija Nisula Joel	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen kaupunginhallituksen edustaja nuorisovaltuuston edustaja	Saapui klo 16.37 § 38.
Muu läsnäolo	Kaasinen Jani Stedt Sisko Heinonen Timo Karttunen Matti Leppänen Katriina Mononen Olga	esittelijä, sivistys- ja hyvinvointijohtaja pöytäkirjanpitäjä liikuntajohtaja talouspäälikkö kulttuurijohtaja liikuntakoordinaattori	Paikalla klo 16.29 - 16.53 § 37 ja 38.
Poissa	Sorsa Hannu Tofferi Raija	jäsen jäsen	
Allekirjoitukset			
	Päivi Eteläpää puheenjohtaja	Sisko Stedt pöytäkirjanpitäjä	
Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirja on tarkastettu 22.5.2024. Anu Honkanen pöytäkirjantarkastaja	Anna Estola pöytäkirjantarkastaja	
	Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.		
Pöytäkirja on yleisesti nähtävillä	Pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi 22.5.2024 yleisessä tietoverkossa.		
	Pöytäkirjanpitäjä	Sisko Stedt	

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta § 34

22.05.2024

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

KULILK 22.05.2024 § 34

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen laillisesti koollekutsuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:
Totesi.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

§ 35

22.05.2024

Pöytäkirjantarkastajien valinta

KULILK 22.05.2024 § 35

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää

valita pöytäkirjantarkastajiksi Anu Honkasen ja Raija Tofferin.

Päätös:

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Anu Honkanen ja Anna Estola.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

§ 36

22.05.2024

Tiedoksi

KULILK 22.05.2024 § 36

Tilannekatsaus talouden sopeuttamisesta**Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:**

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää

merkitä asiat tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Kaupunginvaltuusto	§ 42	24.04.2023
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	§ 37	22.05.2024

Valtuutettu Maija Kuivalaisen ym. valtuustoaloite erityisuimakortin käyttöönotosta

KV 24.04.2023 § 42

Valtuutettu Maija Kuivalainen jätti 24.4.2023 valtuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen erityisuimakortin käyttöönotosta.

Valtuustoaloitteen olivat allekirjoittaneet myös Alia Dannenberg, Antti Saarelainen, Petteri Tahvanainen, Anni Järvinen, Ella Partanen, Mika Piironen, Jarmo Pippola, Hannele Autti, Virve Mikkonen, Marjatta Rätty, Anssi Jumppanen, Asseri Kinnunen, Jaakko Leppänen, Sari Huovinen, Anni Torni, Wilma Poutanen, Anniina Kontiokorpi, Jari Korhonen ja Outi Mara.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KULILK 22.05.2024 § 37
661/00.02.00.03/2023

Kaupunginhallitus päätti 8.5.2023 § 166 lähettää asian hyvinvointipalveluihin valmisteltavaksi.

Valtuutettu Maija Kuivalaisen ym. valtuustoaloitteessa esitetään erityisuimakortin käyttöönottoa Joensuussa. Aloitteessa tuodaan esille, että erityisuimakortti olisi kaupungin myöntämä kortti, jolla esim. pitkäaikaissairaat ja rintasyöpäleikatut voisivat saada edullisen uimakortin vuodeksi kerrallaan uimahalliin.

Vastaus:

Joensuun liikuntapalveluissa on tällä hetkellä käytössä vammaisliikuntakortti, EU:n vammaiskortti ja seniorikortti. Eri kaupunkien kesken tehtävä vertailu kaupunkien myöntämien palveluiden tai niiden hinnoittelun välillä on erittäin hankalaa. Kaupungeilla on käytössä erilaisia korttiyhdistelmiä ja niiden palvelut poikkeavat melkoisesti toisistaan. Näin ollen esim. vertailu pelkästään seniorikortin kautta antaa usein harhaanjohtavan kuvan kunnan tuottamista palveluista ja niiden hinnoittelusta.

Tutkimusten mukaan pitkäaikaissairastavuus ja fyysisen toimintakyvyn ongelmat yleistyvät ikääntyessä (Finterveys 2017). Vammais- ja seniorikorteilla tuetaan henkilöitä, joille vamman tai sairauden takia uimahallit ovat erityisen tärkeä liikuntaolosuhde oman toimintakyvyn ylläpitämiseksi, ja joille muiden liikuntapaikkojen käyttö on esteellistä.

Vuoden 2023 aikana uimahallikäyntien määrä Virkistysuimala Vesikossa ja Rantakylän uimahallissa oli 232 827. Joensuun liikuntapaikkakyselyn mukaan uimahallit olivat viidenneksi käytetyin liikuntapaikka keskusta-alueella asuvien sekä toiseksi käytetyin liikuntapaikka yli 65-vuotiaiden vastaajien keskuudessa (Joensuun liikuntapaikkakysely 2021).

Joensuun uimahalleissa lähes joka neljäs käynti tehdään vammais- tai seniorikortilla. Vuoden 2023 aikana kaikista uimahallikäynneistä 2,4 % tehtiin vammaisliikuntakortilla tai EU:n vammaiskortilla sekä 20,7 % seniorikortilla. Lisäksi uimahalleja ja kuntosaleja koskevissa hinnastoissa on käytössä alennusryhmät opiskelijoille, eläkeläisille ja työttömille.

Kaupunginvaltuusto	§ 42	24.04.2023
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	§ 37	22.05.2024

Liikuntapalvelut esittää, että kulttuuri- ja liikuntalautakunta ottaisi käyttöön erityisuimakortin. Koska erityisuimakortin käyttöönotosta ja sen hinnoittelusta päättää kulttuuri- ja liikuntalautakunta, tuodaan sitä koskeva esitys erillisellä päätösehdotuksella lautakunnan päätettäväksi.

Valmistelija: liikuntakoordinaattori, liikuntajohtaja

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää

esittää kaupunginhallitukselle, että se antaa edelle esitetyn vastauksen Maija Kuivalaisen ym. valtuustoaloitteeseen koskien erityisuimakortin käyttöönottoa.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Liikuntakoordinaattori Olga Mononen oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.

Liitteet

- 1 Valtuutettu Maija Kuivalaisen ym. valtuustoaloite erityisuimakortin käyttöönotosta

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

§ 38

22.05.2024

Erityisliikuntakortin käyttöönotto ja seniorikortin hinnanalennusKULILK 22.05.2024 § 38
608/02.05.00.01.01/2024

Valtuutettu Maija Kuivalaisen ym. valtuustoaloitteessa esitettiin erityisuimakortin käyttöönottoa Joensuussa. Aloitteessa tuotiin esille, että erityisuimakortti olisi kaupungin myöntämä kortti, jolla esim. pitkäaikaissairaat ja rintasyöpäleikatut voisivat saada edullisen uimakortin vuodeksi kerrallaan uimahalliin. Aloitteeseen annettiin erillinen vastaus kulttuuri- ja liikuntalautakunnan kokouksessa 22.5.2024 § 37.

Joensuun liikuntapalveluissa on tällä hetkellä käytössä vammaisliikuntakortti, EU:n vammaiskortti ja seniorikortti. Eri kaupunkien kesken tehtävä vertailu kaupunkien myöntämien palveluiden tai niiden hinnoittelun välillä on erittäin hankalaa. Kaupungeilla on käytössä erilaisia korttiyhdistelmiä ja niiden palvelut poikkeavat melkoisesti toisistaan. Näin ollen esim. vertailu pelkästään seniorikortin kautta antaa usein harhaanjohtavan kuvan kunnan tuottamista palveluista ja niiden hinnoittelusta.

Tutkimusten mukaan pitkäaikaissairastavuus ja fyysisen toimintakyvyn ongelmat yleistyvät ikääntyessä (Finterveys 2017). Vammais- ja seniorikorteilla tuetaan henkilöitä, joille vamman tai sairauden takia uimahallit ovat erityisen tärkeä liikuntaolosuhde oman toimintakyvyn ylläpitämiseksi, ja joille muiden liikuntapaikkojen käyttö on esteellistä.

Vuoden 2023 aikana uimahallikäyntien määrä Virkistysuimala Vesikossa ja Rantakylän uimahallissa oli 232 827. Joensuun liikuntapaikkakyselyn mukaan uimahallit olivat viidenneksi käytetyin liikuntapaikka keskusta-alueella asuvien sekä toiseksi käytetyin liikuntapaikka yli 65-vuotiaiden vastaajien keskuudessa (Joensuun liikuntapaikkakysely 2021).

Joensuun uimahalleissa lähes joka neljäs käynti tehdään vammais- tai seniorikortilla. Vuoden 2023 aikana kaikista uimahallikäynneistä 2,4 % tehtiin vammaisliikuntakortilla tai EU:n vammaiskortilla sekä 20,7 % seniorikortilla. Lisäksi uimahalleja ja kuntosaleja koskevissa hinnastoissa on käytössä alennusryhmät opiskelijoille, eläkeläisille ja työttömille.

Liikuntapalvelut esittää, että kulttuuri- ja liikuntalautakunta ottaisi käyttöön erityisuimakortin.

Kaupunki teetti lokakuussa 2023 seniorikorttikyselyn. Kyselyllä selvitettiin ikääntyneiden liikkumistottumuksia sekä seniorikortin ja liikuntapalveluiden käyttöä. Kyselyyn vastasi 537 joensuulaista. Kyselyn tulokset esitellään kokouksessa.

Mm. vanhusneuvosto on esittänyt useaan otteeseen seniorikortin hinnan alentamista. Liikuntapalvelut esittää seniorikortin hinnan alennusta. Liikuntapalvelut esittää lisäksi, että käyttöön otetaan aloitteessakin esitetty erityisuimakortti ja että kortin nimeksi tulisi erityisliikuntakortti. Erityisliikuntakortin hinta olisi yhtenäinen seniorikortin hinnoittelun kanssa. Erityisliikuntakortin käyttöönotolla pyritään edistämään vammaisten ja pitkäaikaissairaiden joensuulaisten liikunta-aktiivisuutta.

Keskusta-alueen seniorikortin hintaa esitetään laskettavaksi seuraavalla tavalla:

Keskusta-alueen seniorikortti (suluissa nykyinen hinta)

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

§ 38

22.05.2024

- 25 €/3kk (33,60 €) (+ pantti 5 €)
- 50 €/6kk (67,10 €) (+ pantti 5 €)
- 100 €/12kk (134,20 €) (+ pantti 5 €)

Maaseutualueen seniorikortin hinnan esitetään pysyvän entisellään eli 25 €/12 kk (+ pantti 10 €).

Uutena korttina käyttöön otettaisiin keskusta-alueen erityisliikuntakortti ja maaseutualueen erityisliikuntakortti. Oikeus korttiin todistetaan kassalla. Todistukseksi käy EU:n vammaiskortti, Kelan maksupäätös tai Kelakortin tunnus.

Erityisliikuntakortti on tarkoitettu joensuulaisille henkilöille, joilla täyttyy vähintään yksi seuraavista kriteereistä:

1. EU:n vammaiskortti
2. Päätös Kelan hoito-, vammais- tai kuntoutustuesta
 - Alle 16-vuotiaan korotetusta tai ylimmästä vammaistuesta
3. Kelakortin tunnus
 - 203 – Astma, keuhkohtaumatauti
 - 103 – Diabetes
 - 108 – Lihastauti
 - 109 tai 303 – MS-tauti
 - 110 – Parkinsonin tauti
 - 111 – Epilepsia
 - 112 tai 188 – Psykiatriset sairaudet
 - 202 – Reuma
 - 206 – Sepelvaltimotauti
 - 201 – Sydämen vajaatoiminta

Valtion liikuntaneuvoston julkaisussa 2021:3 Soveltavan liikunnan tilanne kunnassa 2019, kuvataan kuinka erityisliikuntakortti tai vastaava on käytössä Suomessa ja millaisilla kriteereillä eri kunnat korttia myöntävät. Selvityksen mukaan kriteerit ovat hyvinkin kuntakohtaisia. Joensuun erityisliikuntakortin kriteereiden määrittelyssä on huomioitu, ettei myöntämisprosessi kuormittaisi etuun oikeutettua henkilöä, eikä terveydenhuollon tai liikuntapalveluiden henkilöstöä. Näin ollen kortin hakemiseen ei tarvita erillistä lääketieteellistä lausuntoa tai päätöstä, vaan oikeus korttiin voidaan todentaa kassalla. Lisäksi tällä tavalla vältetään salassapidettävien terveystietojen esittäminen ja säilyttäminen. Eri kuntien käytänteitä ja korttiin oikeuttavia kriteereitä esitellään tarkemmin kokouksessa.

Keskusta-alueen erityisliikuntakortti oikeuttaa pääsyyn uimaan ja kuntosaleille Virkistysuimala Vesikossa ja Rantakylän uimahallissa. Kortin voi ostaa Virkistysuimala Vesikon tai Rantakylän uimahallin kassoilta. Kortti on voimassa ostopäivästä joko 3, 6 tai 12 kuukautta. Maaseutualueen erityisliikuntakortti oikeuttaa pääsyyn yleisövuoroilla kaikille maaseutualueiden kunto- ja liikuntasaleille lukuun ottamatta Reijolan urheiluhallin liikuntasalia. Kortti on ostettavissa jokaisen alueen omalta palvelupisteeltä sekä verkkokaupasta. Kortti on voimassa vuoden ostopäivästä. Erityisliikuntakortin hinnoitteluksi esitetään seuraavaa:

Keskusta-alueen erityisliikuntakortti

- 25 €/3kk, 5-16-vuotiaat 12,50 € (+ pantti 5 €)
- 50 €/6kk, 5-16-vuotiaat 25 € (+ pantti 5 €)
- 100 €/12kk, 5-16-vuotiaat 50 € (+ pantti 5 €)

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

§ 38

22.05.2024

Maaseutualueen erityisliikuntakortti

- 25€/12 kk (+ pantti 10 €), alle 18-vuotiaat maksutta

Liikuntapalveluiden arvio on, että seniorikortin hinnan alennus ja uuden erityisliikuntakortin lanseeraus ei vaikuta liikuntapalveluiden tuloihin merkittävästi.

Valmistelija: liikuntakoordinaattori, liikuntajohtaja

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää

1. että keskusta-alueen seniorikortin uudet hinnat ovat:
 - 25 €/3kk (+ pantti 5 €)
 - 50 €/6kk (+ pantti 5 €)
 - 100 €/12kk (+ pantti 5 €)
2. että käyttöön otetaan keskusta-alueen ja maaseutualueen erityisliikuntakortit edellä esitetyillä periaatteilla ja että niiden hinnat ovat:

Keskusta-alueen erityisliikuntakortti

- 25 €/3kk, 5-16-vuotiaat 12,50 € (+ pantti 5 €)
- 50 €/6kk, 5-16-vuotiaat 25 € (+ pantti 5 €)
- 100 €/12kk, 5-16-vuotiaat 50 € (+ pantti 5 €)

Maaseutualueen erityisliikuntakortti

- 25€/12 kk (+ pantti 10 €), alle 18-vuotiaat maksutta

3. että keskusta-alueen seniorikortin uudet hinnat, erityisliikuntakortin käyttöönotto ja erityisliikuntakortin hinnat astuvat voimaan 1.9.2024

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Liikuntakoordinaattori Olga Mononen oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.

Joel Nisula saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana.

Oheismateriaali

Erityisliikuntakortin käyttöönotto ja seniorikortin hinnan alentaminen

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

§ 39

22.05.2024

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan lausunto kaupungin talouden sopeutustyön suunnitelmaanKULILK 22.05.2024 § 39
507/00.01.06/2024

Kaupungin talous heikkenee kuluvana vuonna voimakkaasti ja taloussuunnitelmakauden sopeutustarpeen suuruudeksi on arvioitu 20 – 25 milj. euroa. Sopeutustyö käynnistyi loppuvuodesta 2023 ja jo vuoden 2024 talousarvio sisältää nettomenojen kasvua hidastavia toimenpiteitä. Tavoitteeksi asetettu laajempi talouden sopeutustyön keinovalikoima valmistunut. Esitys sisältää menoja alentavia tai tuloja lisääviä toimenpiteitä yhteensä vajaalla 19 milj. eurolla. Lisäksi esitykseen sisältyy kertaluontoisia taloutta vahvistavia toimenpiteitä.

Kaupunginhallitus (KH 15.4.2024 §138) on pyytänyt muun muassa lautakunnilta lausunnot talouden sopeutustyön keinovalikoimasta omaa toimialaa koskevien toimenpiteiden osalta 23.5.2024 mennessä.

Talouden tasapainotukseksi ehdotetuista keinovalikoiman toimenpiteistä merkittävä osa vaikuttaa kulttuuri- ja liikuntalautakuntaan. Tässä lausunnossa käsitellään sopeutusohjelmassa lautakunnan vastuualueelle kuuluvat asiat lautakunnan tehtävien näkökulmasta kaupunginhallituksen lausuntopyynnön mukaisesti.

Lausunnon liitteenä ovat ennakkovaikutusten arvioinnit niistä osioista, joiden toteutus on kulttuuri- ja liikuntalautakunnan tehtäväalueelle kuuluvaa. Ennakkovaikutusten arviointeja voidaan tarpeen mukaan päivittää, kun kukin keinovalikoiman kohde tulee yksityiskohtaisesti päätettäväksi.

Sopeutuksen kokonaisuuden prosessissa kaupunki on pyrkinyt avoimuuteen. Kaavaillut toimenpiteet on julkaistu kaupungin sopeutuksen nettisivuilla aina niiden valmistuttua. Kaupunki on järjestänyt kuusi kuntalaistilaisuutta kaupungin eri alueilla ja lisäksi kaupunki on teettänyt 1000 henkilön kuntalaiskyselyn, jossa on kysytty myös talouden sopeuttamisesta. Palautetta on voinut antaa myös suoraan viranhaltijoille ja kirjaamon kautta. Lapsia koskevissa asioissa perheitä ja lapsia itseään on osallistettu kyselyin ja sopeutuksesta on tuotettu myös lapsille kohdennettua materiaalia. Lisäksi eri asiantuntijatahoilta on pyydetty lausuntoja. Kaikki kirjaamon kautta saapunut palaute, adressit ja kannatukset on julkaistu kaupungin nettisivuilla pois lukien henkilökohtaisesti nimellä jätetyt palautteet, jotka on koottu luottamushenkilöiden verkkopalveluun päätöksenteon tueksi. Eri kanavista saatua palautetta on hyödynnetty virkamiesvalmistelussa.

Kaupunkistrategian keskeinen periaate on pitää huolta kestävästä taloudesta kaupungissa. Merkittävä osa kulttuuri- ja liikuntalautakunnan alaisesta toiminnasta toteutetaan omana tuotantona. Osassa palveluita hyödynnetään yhteiskumppaneita, esimerkiksi kolmatta sektoria avustus- tai sopimuserustaisesti. Sopeutuksen keinovalikoiman esitettyjen toimenpiteiden tavoiteltujen talousvaikutusten toteutuminen voi kestää esitettyä pidempään tai saavutettu säästö ei ole tavoiteltu. Tästä syystä on tarpeen varautua toteuttamaan tulevaisuudessa sellaisiakin talouden tilaa parantavia toimenpiteitä, joita ei nyt ole keinovalikoimaan tunnistettu tai ne eivät ole toteutuneet kaavaillussa mittakaavassa.

Kulttuuripalveluiden menosäästöinä esitetään taiteilijoiden työtiloista ja yhteistaiteilijan palkkaamisesta luopumista. Joen yön avustuksen sopeutus toteutettiin jo talousarviovuodelle 2024.

Kansalaisopistossa sopeutusta haetaan monin keinoin. Tähän vaikuttaa myös se, että valtionosuudet vähenevät ja muiden kuntien tunti-ilaukset vähenevät osana heidän omia sopeutusohjelmiaan. Kansalaisopistossa sopeutusta haetaan hallinnon järjestelyin, kesätoiminnan laajuutta tarkastelemalla, kurssimaksuja korottamalla ja muun muassa kurssien kokonaismäärää ja osallistujarajoja tarkastelemalla. Osallistujarajoihin on jo tehty vuodelle 2024 linjauksia, joilla pitäjien kursseille osallistujamäärä voi olla pienempi kuin kantakaupungin alueella. Tällä pyritään varmistamaan toiminnan maantieteellistä saavutettavuutta. Myös kesäkurssikokonaisuutta on tarkasteltu vuodelle 2024.

Kirjastojen palveluverkkoon esitetään muutoksiksi Kiihtelysvaaran ja Tuupovaaran kirjastojen lakkautusta ja palvelun korvaamista kirjastoautopalvelulla tai omatoimikirjastolla sekä Heinävaaran kirjaston palveluilla. Uimaharjun kirjaston siirtämistä koulun yhteyteen esitetään heti, kun koululta vapautuu tilaa. Lisäksi sopeutusta haetaan kirjastojen aukioloaikoja tarkastelemalla. Lakkautettavaksi esitettyjen kirjastojen lainausmäärät ovat olleet pitkään laskusuunnassa ja tilavuokrien kanssa palvelun kokonaishinta käyttöön suhteutettuna on muodostunut korkeaksi. Uusi kirjastoauto on jo investointiohjelmassa, joten kirjastopalveluiden saavutettavuus turvataan ratkaisulla ja osalla asiakkaista se jopa paranee. Kielteisenä vaikutuksena voidaan pitää kivijalkapalvelun poistumista, joka edellyttää kuntalaisilta uudenlaista asennoitumista tutuksi tulleiden kirjastopalveluiden käyttöön.

Konservatoriolla sopeutusta haetaan maksuja korttamalla, vapaaoppilaspaikkojen määrä puolittamalla ja ammatillisten tuntien sivuaineita rajaamalla. Kaavaillut muutokset eivät vaaranna konservatorion ammatillisen opetuksen tai vapaan sivistystyön asiakkaan kokemaa laatua. Maksukorotukset voivat vaikuttaa asiakkaiden kykyyn harrastaa, mutta erityisesti lasten opintojen kohdalla maksut ovat muutosten jälkeenkin maltilliset. Vapaaoppilaspaikkoja on pystytty tarjoamaan vähävaraisille opiskelijoille. Paikkojen puolitus ei vaaranna harrastamisen mahdollisuuksia, koska vapaaoppilaspaikkoja on menneinä vuosina jäänyt vuositasolla käyttämättä.

Museoiden palveluverkossa bunkkerimuseolle ja Kiihtelysvaaran kotiseutumuseolle esitetään ulkoistusta kolmannelle sektorille. Toiminnan siirto edellyttäneen toiminta-avustusmallin kehittämistä.

Kaupunginorkesterin kohdalla on esitetty, että jatkossa Joensuussa olisi kamariorkesteri. Tämä tarkoittaisi orkesterin koon pienenemistä. Tämä vaikuttaisi myös kaupungin saamiin valtionosuuksiin, jotka on sidottu orkesterin henkilöstökuluihin. Tästä huolimatta kaupunki säästäisi muutoksessa. Muutos edellyttäisi ohjelmiston muuttamista kamariorkesterille soveltuvaksi ja kokonaisuutensa vaikutuksia orkesterin yleisömääriin ja orkesterin tuottotavoitteisiin on hankala arvioida, vaikka tarkastelua on tehty suhteessa verrokiorkestereihin. Johtopäätöksenä voidaan todeta, että orkesteri kykenee nykyisessä kokoluokassaan tuottamaan joustavasti erilaisia konserttisisäلتöjä, mitä kamariorkesterin kokoluokka ei pysty tuottamaan.

Orkesterin ohjelmistosuunnittelua ja avustajien käytön optimointia hyödyntäen on tarkoitus sopeuttaa orkesterin kokonaismenoja jo kuluvana vuonna. Tämä edellyttää, että ohjelmisto lähtökohtaisesti suunnitellaan olemassa olevan orkesterin kokoonpanolle ja näin ollen avustavien soittajien käytön on oltava erityisen perustelua. Esimerkiksi viihdekonserteissa avustavien soittajien käyttö on yleensä välttämätöntä.

Liikuntapalveluissa sopeutusta haetaan liikuntapaikkamaksujen tasoa tarkastelemalla. Taksat ovat yhdenvertainen tapa hakea taloudellista sopeutusta, koska vaikutukset jakautuvat laajalle, eikä yksittäisen harrastajan tai lajin kustannukset nouse kohtuuttomasti. Yleisten kustannusten noustessa kaikki elämisen kustannukset nousevat ja kokonaiskustannusrasituksen vaikutukset

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

§ 39

22.05.2024

kuntalaisille ovat valitettavia, mutta kunnalliset liikuntapalvelut säilyvät yhä vahvasti subentoituina ja kaupunki tarjoaa runsaasti ilmaisia mahdollisuuksia omaehtoiseen liikkumiseen eri puolilla kaupunkia.

Liikuntapalveluiden sopeutuskokonaisuuteen sisältyvät Enon jäähallin pukusuoja, Paavontie 5:n tilat, Lykynlampi, Utran ilma-aserata, Hopearinteen uima-altaan tuki, Koveron ja Rantakylän luistelukentistä luopuminen ja latuverkoston (sisältää jääladut) tarkastelu. Lisäksi kouluverkon muutokset aiheuttavat muutoksia myös liikuntapalveluiden hallinnassa olevien liikuntasalien iltakäyttöön.

Vesikon uimahallin investointipäätös on edessä ja sopeutusesityksessä on nostettu esille uuden Vesikon valmistuttua Rantakylän uimahallista luopuminen. Kaupungin molemmat hallit ovat elinkaarensa loppupäässä ja uimahallin korjaaminen nykyasetukset täyttäväksi on haasteellista. Uusi Vesikko nykytilannetta suurempine altaineen täyttäisi kaupungin uimahallitarpeen laskennallisesti.

Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden sopeutusohjelman toimenpiteet näkyvät kuntalaisten arjessa, mutta sopeutustoimia on ollut välttämätöntä tehdä laaja-alaisesti. Tavoitteena on ollut, että liikunnalle ja kulttuurille on kaupungissa tekemisen paikkoja, vaikka niitä olisi harvemmassa tai lukumääräisesti vähemmän. Tärkeää on, että kulttuuri- ja liikuntapalvelut ovat yhä kuntalaisten saavutettavissa ja taloudellisesti mahdollisia. Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden rooli kuntalaisten henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin edistäjinä ja ylläpitäjinä tunnistetaan. Kaupungin mainetta kulttuuri- ja liikuntakaupunkina ei haluta heikentää.

Valmistelija: sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kulttuurijohtaja, liikuntajohtaja

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää

antaa kaupunginhallitukselle edelle kirjoitetun lausuntona talouden sopeutustyön keinovalikoimasta kulttuuri- ja liikuntalautakuntaa koskevien toimenpiteiden osalta.

Päätös:

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotuksen lukuunottamatta kaupunginorkesterin muuttamista kamariorkesteriksi sekä Tuupovaarassa sijaitsevan Hopearinteen allastilan vuokrasopimuksen päättämistä. Kulttuuri- ja liikuntalautakunta toteaa yksimielisesti edellä mainituista lausuntonaan seuraavaa:

- lautakunta tukee yksimielisesti kaupungin ohjausryhmän näkemystä, eikä kannata kaupunginorkesterin muuttamista kamariorkesteriksi. Kaupunginorkesterin rooli kaupunkimme kulttuuri imagon kannalta on vahva ja toiminta laaja-alaisesti kulttuurihyvinvointia tukevaa. Konserttitoiminnan ohella kaupunginorkesterin toteuttama monipuolinen yhteisötyö sekä kumppanuustoiminta tarjoavat laadukkaan mahdollisuuden musiikin tuottamalla hyvinvoinnille.
- lautakunta ei kannata Tuupovaarassa sijaitsevan Hopearinteen allastilan vuokrasopimuksen päättämistä. Allastila mahdollistaa kansalaisopiston allasryhmien toteutumisen, joka on pitäjän asukkailla tärkeä harrastamisen muoto. Mikäli allastilan vuokraamisesta luovutaan, vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen ovat radikaalisti negatiiviset ja samalla poistuu mahdollisuus harrastamiseen, joka on ensiarvoisen tärkeä ja soveltuva mahdollisuus alueella asuville ikäihmisille sekä erityisryhmille.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

§ 39

22.05.2024

Lisäksi kulttuuri- ja liikuntalautakunta päätti yksimielisesti antaa alla olevan lausunnon koskien talouden sopeutustyön keinovalikoimaa:

- Seutukirjastojen Kiihtelysvaara ja Tuupovaara osalta lautakunta esittää selvitettäväksi kirjastopalvelujen mahdollisuutta toteutua omatoimikirjastopalveluna, joka näin tukee alueen kaikenikäisten asukkaiden osallisuutta, yhteisöllisyyttä. Omatoimiratkaisun mahdollisuutta tulee selvittää osana palvelupistetoimintojen tarkastelua. Kotikirjastopalvelu tulee säilyttää ja toimintaa edelleen kehittää.

Lautakunta viittaa näkemyksessään Joensuun kaupunkistrategian kirjaukseen: ”Edistämme kirjastopalveluilla ja kansalaisopistolla monipuolista elinikäistä oppimista, aktiivista kansalaisuutta ja osallisuutta sekä oman hyvinvoinnin edistämistä. Kirjastot turvaavat monilukutaitoa ja lukuintoa.”

- kansalaisopiston ryhmien minimiryhmärajoja ei tule nostaa, jotta alueellinen tasa-arvo harrasteryhmiin osallistumiseen säilyy, tällä turvataan pitäjien asukkaiden harrastetoimintaan osallistuminen,
- koulupalveluverkkoratkaisuihin viitaten lautakunta evästää huomioimaan koulutiloissa järjestettävän hyvinvoinnin- ja terveyden edistämistä tukevan ryhmien toimintaedellytyksen turvaamisen
- kansalaisopiston mahdolliset henkilöstöjärjestelyt eivät saa vaikuttaa palvelujen saatavuuteen, tavoitettavuuteen eikä laadukkuuteen
- lautakunta edellyttää kulttuuri- ja liikuntapalvelujen avustusten tason ylläpysymistä, jolla turvataan kulttuurihyvinvointia tuottavien yhdistysten, järjestöjen ja muiden toimijoiden toimintaedellytykset
- konservatorion vapaaoppilaspaiikkojen säilyttämiseen tulee kiinnittää huomio, ja varmistaa, että vähävaraisilla lapsilla ja nuorilla harrastamisen mahdollisuus säilyy sekä harrastamisen aloittaminen mahdollistuu
- Mehtimäen uimahalliratkaisussa tulee huomioida vesiuimahallikäytön ohella vahvasti terveysliikuntaa harrastavien käyttötarve ja käyttäjien määrä sekä erityisryhmien tarpeet niin, että tilat ovat käyttötarkoituksen mukaiset, turvalliset ja saavutettavat myös ohjattuun vesiliikuntaan. Kuntouttavaan vesiliikuntaan tulee suunnitelmassa sisältyä ns. terapia-allastilat. Uimahalliratkaisun valinnassa päätavoitteena on olla luoda kaiken ikäisille käyttäjille vesiliikunnan harrastamisen mahdollisuus lisäksi mahdollinen SM-tason kisakatsomon rakentaminen vain, jos rahoitukseen saadaan yhteistyökumppaneita
- Joensuun bunkkerimuseo on osa Salpalinjaa ja tärkeä osa valtakunnallista kulttuuriympäristöä. Bunkkerimuseo on kaupungille tärkeä matkailukohde ja merkittävä osa kaupunkimme museopalvelujen tarjontaa. Museoalue kokonaisuudessaan on koululaisille merkittävä historiamme tuntemusta opettava kohde. Bunkkerimuseon kävijämäärät ovat korkeat, joka kertoo kohteen vaikuttavuudesta. Lautakunta evästää museopalveluja jatkamaan aktiivisesti neuvotteluja yhteistyö kumppaneiden kanssa, tavoitteena kaupungin tuen jatkuminen museotoiminnan jatkumisen turvaamiseksi. Bunkkerimuseo täyttää v. 2025 30 vuotta, joten on ensiarvoisen tärkeää, että museon toiminnan edellytykset turvataan. Lautakunta pitää tärkeänä museopalvelujen saatavuutta muuallakin kuin kaupungin keskustassa.
- lautakunta edellyttää museopalveluja aktiiviseen keskusteluun Kiihtelysvaaran kotiseutumuseon toiminnan säilymiseksi ja toiminnan tukemisen jatkamiseksi, hakemalla vaihtoisia ratkaisuja kumppanuudelle, joilla kotiseutumuseon

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

§ 39

22.05.2024

toiminta turvataan tulevaisuudessa. Kotiseutumuseo on vaikuttava lisä museopalvelujen kokonaisuuteen ja tukee museopalvelujen monialaista saatavuutta. Kotiseutumuseotoiminta toteutuu vahvasti vapaaehtoistoiminnan pohjalta ja museotoiminta mahdollistaa mm. nuorten kesätyöllistymistä

- lautakunta ohjeistaa liikunta- ja kulttuuripalveluja tehostamaan markkinointia sekä monipuolistamaan viestintäänsä, tavoitteena palvelujen saavutettavuuden lisääntyminen ja palvelujen käyttäjämäärien kasvu tulojen lisääntymiseksi
- lautakunta korostaa hyvinvointialueen kanssa tehtävän yhdyspintatyön merkitystä ja ohjeistaa kulttuuri- ja liikuntapalveluja aktiivisesti edistämään ja kehittämään yhteistyön mahdollisuuksia
- lautakunta pitää tärkeänä kiinnitettävän huomiota Järjestöasian neuvottelukunta Jane:n vetoomukseen (7.5.2024), jossa vedotaan kuntien hyvinvointisuunnittelusta vastaaviin viranhaltijoihin ja päättäjiin järjestöjen osallistamiseksi hyvinvointisuunnitelmien laatimiseen ja toteuttamiseen

Lautakunta on lausunnossaan nojautunut Joensuun strategian 2021-2025 alla oleviin linjauksiin:

”Edistämme Jokaisen Joensuuta. Vahvistamme asukkaiden sekä järjestöjen osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia. Olemme osallisuuden ja kumppanuuden edelläkävijä. Mahdollistamme kokemuksen kaiken ikäisille ja erityisryhmille. Kehitämme osallistavaa budjetointia. Luomme monikulttuurisia kohtaamispaikkoja, joissa syntyy vuoropuhelua esimerkiksi kirjastojen yhteyteen. Rakennamme kokeilevaa monialaista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.”
”Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä tukemalla kaikenikäisten liikunnallista ja aktiivista elämäntapaa sekä panostamme laaja-alaisesti ennaltaehkäisevään toimintaan. Kehitämme liikkumisen olosuhteita koko kaupungin alueella.

Toimimme ikäihmisten turvallisen ja aktiivisen arjen edistäjänä.”

Liitteet

- 2 KH pöytäkirjanote 15.04.2024 §138
- 3 Talouden tasapainotus ehdotus keinovalikoimaksi 08042024
- 4 Vaikutusten ennakkoarviointi, museopalvelut
- 5 Vaikutusten ennakkoarviointi, kaupunginorkesteri
- 6 Vaikutusten ennakkoarviointi, kaupunginorkesteri, ohjelmistosuunnittelu ja avustajien käyttö
- 7 Vaikutusten ennakkoarviointi, Joensuun seutukirjaston palveluverkko
- 8 Vaikutusten ennakkoarviointi, Joensuun seutukirjaston aukioloaikojen supistaminen
- 9 Vaikutusten ennakkoarviointi, kansalaisopiston henkilöstöjärjestelyt
- 10 Vaikutusten ennakkoarviointi, kansalaisopiston kurssimaksujen korottamine ja ryhmien minimi
- 11 Vaikutusten ennakkoarviointi, konservatorio, ammatillisen koulutuksen sivuaineopetuksen vähentäminen
- 12 Vaikutusten ennakkoarviointi, konservatorion lukukausimaksujen korotus ja tilavuokrien porrastaminen
- 13 Vaikutusten ennakkoarviointi, konservatorio, vapaaoppilaspaiikkaedun puolittaminen, poistaminen
- 14 Vaikutusten ennakkoarviointi, konservatorion lukukausimaksujen korotus ja tilavuokrien porrastaminen
- 15 Vaikutusten ennakkoarviointi, Mehtimäen uusi uimahalli
- 16 Vaikutusten ennakkoarviointi, Enon jäähallin pukusuojarakennus
- 17 Vaikutusten ennakkoarviointi, Hopearinteen uima-altaan vuokrasopimuksen irtisanominen
- 18 Vaikutusten ennakkoarviointi, Utran ilma-aseradasta luopuminen
- 19 Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan lausunto kaupungin talouden sopeutustyön suunnitelmaan

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

§ 40

22.05.2024

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan kokousajat 1.8.2024 - 31.5.2025

KULILK 22.05.2024 § 40

721/00.01.02.04/2024

Joensuun kaupungin hallintosäännön § 80 mukaan toimielin päättää kokouksensa ajan ja paikan.

Valmistelija: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää

kokoontua ajalla 1.8.2024 – 31.5.2025 seuraavasti:

- 28.08.2024 klo 16.00
- 25.09.2024 klo 16.00
- 23.10.2024 klo 16.00
- 27.11.2024 klo 16.00
- 18.12.2024 klo 16.00
- 29.01.2025 klo 16.00
- 26.02.2025 klo 16.00
- 26.03.2025 klo 16.00
- 23.04.2025 klo 16.00
- 21.05.2025 klo 16.00

Kokouspaikkana on kokoushuone Teppo, os. Torikatu 19 A, 2. krs.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

§ 41

22.05.2024

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan talouden ja toiminnan seuranta 1.1. - 30.4.2024

KULILK 22.05.2024 § 41

7/02.02.01/2024

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2024 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan omistajaohjausjaostolle sekä lauta- ja johtokunnille kuukausittain. Ensimmäinen raportti lautakunnalle laaditaan helmikuun lopun tilanteesta.

Osavuositarkastukset laaditaan maaliskuun, heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosennusteen lisäksi myös strategian avainmittareiden sekä toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan talouden toteuma tammi-huhtikuussa 2024 palvelualueittain:

	2024	2023
Kulttuuripalvelut	31,8 %	31,4 %
Liikuntapalvelut	31,8 %	32,0 %
Yhteensä	31,8 %	31,7 %

Kulttuuri- ja liikuntapalveluissa talouden ennustetaan tässä vaiheessa toteutuvan talousarvion mukaisena.

Valmistelija: talouspäälikkö, taloussuunnittelija

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää

merkitä tiedokseen talouden ja toiminnan seurantaraportin ajalta 1.1. – 30.4.2024

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Liitteet

20 Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan talouden ja toiminnan seurantaraportti ajalta 1.1.-30.4.2024

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

§ 42

22.05.2024

Viranhaltijapäätökset

KULILK 22.05.2024 § 42

86/00.02.01.01/2024

Kirjastopalvelujohtaja

7.5.2024 § 2 - 3

Viranhaltijapäätökset oheismateriaalina sähköisessä kokouksessa.

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää

merkitä tiedokseen, eikä oteta kuntalain 92 §:n nojalla kulttuuri- ja liikuntalautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Oheismateriaali

Kirjaston käyttökielto 7.5. - 4.6.2024

Kirjaston käyttökielto 7.5. - 4.6.2024

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 34, § 35, § 36, § 37, § 39, § 41, § 42

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Muutoksenhakukielto ja peruste:

Päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, jolloin kuntalain (10.4.2015/410) 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 38, § 40

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

JOENSUUN KAUPUNGIN KULTTUURI- JA LIKUNTALAUTAKUNTA

Käyntiosoite: Koskikatu 5, 80100 Joensuu (avoinna ma-ti ja to-pe klo 10-16 ja ke 10-17)

Postiosoite: PL 59, 80101 Joensuu

Sähköposti: kirjaamo@joensuu.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun päätöstä koskeva pöytäkirjaote on lähetetty hänelle kirjeellä. Mikäli tiedoksianto on toimitettu saantitodistusta vastaan tai luovuttamalla asiakirjat asianosaiselle, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi asianosaiselle sähköisenä viestinä hänen suostumuksellaan (tavallinen sähköinen tiedoksianto), päätös katsotaan saadun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi asianosaiselle sähköisenä viestinä hänen suostumuksellaan niin, että päätös on noudettavissa viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta (todisteellinen sähköinen tiedoksianto), päätös katsotaan saadun tiedoksi, kun se on noudettu viranomaisen osoittamalta yhteydeltä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon vaaditaan oikaisua (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen vaaditaan oikaisua ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin oikaisuvaatimusoikeus perustuu, jos oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös ei kohdistu oikaisuvaatimuksen tekijään.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää oikaisuvaatimuksen tekijän laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on oikaisuvaatimuksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä oikaisuvaatimusviranomaiselle.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikaisuvaatimuksen käsittelyyn liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*).

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimusasiakirjat toimittaa oikaisuvaatimusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla oikaisuvaatimusasiakirjat voi lähettää postitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen oikaisuvaatimusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen voi lähettää omalla vastuullaan myös sähköpostiviestinä. Tällöin oikaisuvaatimuksen on oltava perillä viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen oikaisuvaatimusviranomaisen aukioloajan päättymistä.